

FjerkræNyt nr. 24

April 2015

Aktuelt nyt

Af
Chefkonsulent, slagtekyllinger
Jette Søholm Petersen
M: +45 2171 7715
E: jtp@seges.dk

Kære Fjerkræproducent

Foråret er over os, og det hele springer ud – sikken energi og lyst det giver til at sætte nye ting i gang – og gøre noget ved det gamle. Med dette nummer af FjerkræNyt får du tips til at søge tilskud til investeringer i processer og teknologier på jordbrugsbedrifter for at reducere miljø- og klimapåvirkningen fra den primære jordbrugsproduktion, og du inviteres til møde om anvendelse af krabbe-kød i fjerkræfoder den 13. april. Se bagsiden af nyhedsbrevet.

Husk at sætte kryds i kalenderen

Den 21. oktober 2015 afholdes temadag om fjerkræøkonomi og -produktion for alle interesserede slagtekyllinge- og konsumæg-producenter.

Temadagen foregår på Sabro Kro fra kl. 13–16. Program udsendes med det næste nummer af FjerkræNyt samt Dansk Erhvervsfjerkræ.

Husk at tilmelde dit 2014 regnskab til Business Check for slagtekyllinge- eller ægproduktion

Det gode ved business check rapporten er, at den gør det muligt at sammenligne driftsgrensresultater for producenter med ens produktionsgren. Alle omkostninger er fordelt på driftsgrene, og det bliver tydeligt hvordan forrentningsevnen er for de forskellige produktioner helt ned på ejendomsniveau. Tallene er anonyme, og hver deltager kender kun sit eget idnummer.

Tilskudsmuligheder til fjerkræ 2015

af Inger Knude Aagaard og Palle Vinstrup,
Kolding Herreds Landbrugsforening

Den 19. marts åbnede en ny tilskudspulje, hvor fjerkræproducenter kan søge om tilskud til visse investeringer. Puljen er åben for ansøgninger frem til 19. maj 2015, og der SKAL i år søges tilskud gennem "Tast Selv-Service".

Der er på forhånd øremærket 25 millioner til fjerkræ. NaturErhverv har på forhånd valgt at fordele pengene ligeligt mellem energibesparelser, reduktion af ammoniak og lugtreduktion.

Der kan søges støtte til slagtekyllinger, økologiske slagtekyllinger, skrabe-, frilands- og økologisk ægproduktion samt rugeægproduktion eller omlægning til disse produktionsformer. Det er politisk besluttet, at der ikke vil blive givet tilskud til investeringer i burægproduktion.

På mange punkter ligner ordningen den, der har været kendt fra tidligere år som "grøn vækst" eller "miljøteknologi", men der er et par nye ting inde over i årets pulje.

Som noget nyt er der lavet en "endelig liste" over, hvad der kan søges tilskud til. Andre investeringer kan ikke opnå tilskud. På listen til 2015 er der i alt 6 forskellige "teknologier". De 6 teknologier er:

- Varmeveksler
- LED lys
- Lavenergiventilation
- Etagesystem med gødningsbånd
- Kønsopdelt fodring
- Luftvasker.

Den anden helt nye ting ved årets tilskuds-runde er, at der er indført et pointsystem til hvert af de tre indsatsområder. En investering i energibesparelse må maksimalt få 25

point. Pointene regnes som investeringsbeløb/kWh sparet pr år.

For ammoniak er grænsen 500 point regnet som investering i kr. / kg sparet N. Lugt regnes som investering / DE og maks-grænsen er her 5.000 point.

Alle ansøgninger, der er indsendt inden for ansøgningsperioden, bliver vurderet lige. Alle investeringer bliver vurderet ud fra pointsystemet, og det er derfor ikke på forhånd meldt ud, om store produktioner prioriteres frem for små, eller om økologisk produktion foretrækkes frem for ikke-økologisk produktion.

Der skal investeres mindst 100.000 kr. i LED lys eller ventilation og mindst 300.000 kr. ved andre typer investeringer, for at der kan søges tilskud.

Det er ikke et krav, at du har miljøgodkendelse eller byggetilladelse på ansøgnings-tidspunktet, men de nødvendige tilladelser og godkendelser skal være opnået inden der kan udbetales tilskud.

Projektperioden løber 2 år fra ansøgningen indsendes, og der er mulighed for at søge om fristforlængelse, hvis der bliver behov for det for at få projektet afsluttet.

Husk at komme i gang med din ansøgning i god tid inden den 19. maj 2015.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Konsumæg

Af konsulent
Niels Finn Johansen
M: +45 2171 77568
E: nfj@seges.dk

Udgangsåbninger i økologiske æglæggestalde

Hvor lange skal udgangsåbningerne være i en økologisk hønestald?

Spørgsmålet burde ikke være så svært at besvare, men i praksis hersker der stor forvirring om svaret. Med risiko for at bidrage til forvirringen angives oversigten, som ses i tabellen til højre.

KAT's krav er anført i september udgaven 2013 af deres regelsæt, men ikke i oktober udgaven 2013, som på KAT's hjemmeside angives at være "gældende". Dette bidrager naturligvis til forvirringen.

Det samme gør brugen af forskellige arealanvisninger f.eks.: "husareal der er til rådighed",

	Økologi forordningen 889/2008	Dansk Vejledning om økologisk jordbrugsprodukt.	KAT September 2013.	EGTOP anbefaling
Mellem inderstald og veranda	Ikke angivet noget bestemt areal	Mindst 1,5 m pr. 100 m ² af nettoarealet	Mindst 2 m pr. 500 høner	Mindst 2 m pr. 100 m ² nettoareal
Mellem veranda og udeareal	Mindst 4 m pr. 100 m ² af det husareal, der er til rådighed for fuglene	Længden af udgangshullerne skal være mindst 4 m pr. 100 m ² staldareal	Mindst 4 m pr. 100 m ² nytteareal, svarende til 20 m pr. 3.000 høner	Mindst 4 m pr. 100 m ² nytteareal, svarende til 20 m pr. 3.000 høner

"nettoareal" "staldareal" og "nytteareal". Der er forskellig opfattelse af hvad de forskellige arealer omfatter.

Man kan således let blive i tvivl om, hvad kravene er, men hvis man i alle sammenhænge vil være på den sikre side anbefales:

- Lav 12 m ind- og udgangsåbninger pr. 3.000 høner mellem inderstald og veranda.
- Lav 20 m ind- og udgangsåbninger pr. 3.000 høner mellem veranda og udeareal.

Konsumæg

Af konsulent, dyrlæge
Susanne Kabell
M: +45 2171 7742
E: ska@seges.dk

Ny ph.d.: Dyrevelfærd i økologisk ægproduktion med vægt på dødelighed og forekomst af indvoldsorm

Tirsdag den 10. marts forsvarede Lena Hinrichsen sin ph.d. afhandling, der har titlen "Animal welfare in organic egg production – with emphasis on mortality and helminth infections". Lenas vejledere har været professor Jan Tind Sørensen og lektor Ricarda Engberg fra Aarhus Universitet, Foulum, samt professor Ute Knierim fra Kassel universitet.

Lenas forelæsning tog udgangspunkt i de tre studier, ph.d. forløbet var bygget op om.

I det første studie blev det undersøgt, om tilstedeværelsen af indvoldsorm øger dødeligheden ved topydelse. Studiet viste, at høneflokkene med en udskillelse af ormeæg,

større end 200 æg pr. gram gødning (EPG), om sommeren havde dobbelt så høj dødelighed som de flokke, hvor man fandt færre end eller 200 EPG. I vinterperioden var der ingen forskel i dødelighed i de 11 høneflokkene, der indgik i undersøgelsen.

I det andet studie blev det undersøgt, om tilstedeværelse af indvoldsorm kan forudsiges via mindst én umiddelbart synlig velfærdssindikator vurderet ved topydelse og ved afslutning af produktionen. 214 ringmærkede høner fra 12 forskellige økologiske æglæggestalde blev undersøgt individuelt ved vurdering af fjerdragt, brystben, hud, fødder og kam, dels da hønerne var på toppen af ægproduktionen og dels lige før udsætning. Hønerne blev derefter aflivet, og tarmens indhold af orme blev opgjort. Efter en grundig analyse af data var resultatet, at høner med en god fjerdragt på ryggen oftere havde indvoldsorm end høner med en dårligere fjerdragt på ryggen.

Det tredje studie handlede om muligheden for at identificere managementstrategier, der sikrer lav dødelighed og kontrol med indvoldsorm. Ud fra interviews med syv ægproducenter kunne det konkluderes, at dette er muligt. Ægproducenter kan i de dag-

lige rutiner sikre lav dødelighed og minimal belastning med indvoldsorm.

Med dette projekt har vi fået bekræftet, at økologiske høner generelt har indvoldsorm, at dette kan påvirke velfærd, men at en høne med orme ikke nødvendigvis ser syg ud.

Det ville være logisk at inkludere undersøgelser for orme som en del af managementrutinerne i enhver udegående høneflokk. Ph.d. projektet har genereret mange interessante data og gennemprøvet flere analysemetoder, som kan blive værdifulde redskaber for fjerkræbranchen i fremtiden.

Netværksmøder for økologer

SEGES kan i 2015 tilbyde organisering af netværksmøder/erfamøder for fremtidige, nystartede eller eksisterende økologer.

Netværksmøderne tilbydes alle, der har fået foretaget et omlægningstjek og fortsat har interesse i at omlægge til økologi. Netværksmøderne, mellem kommende økologiske landmænd, etablerede økologiske landmænd og konsulenterne, giver mulighed for erfaringsudveksling, der netop kan være med

til at fjerne den sidste tvivl i forhold til at omlægge til økologi. Formålet er at udveksle erfaringer om produktionen samt at få etableret samarbejde om afsætning, gødning, jord, foder mv.

Vi vil organisere to til tre møder med udgangspunkt i økologisk ægproduktion. Møderne tænkes afholdt på samme måde som ERFA-møder, sådan at en ægproducent lægger hus til, og gruppen besøger besætningen, hvorefter vi drøfter aktuelle emner og

muligheder for samarbejde. Lokale konsulenter kan også inviteres.

Hvis du har lyst til at deltage i netværksmøderne for økologiske ægproducenter i 2015, bedes du kontakte Susanne Kabell på tlf. 2171 7742 eller e-mail: ska@seges.dk

Slagtekyllinger

Af
Chefkonsulent, slagtekyllinger
Jette Søholm Petersen
M: +45 2171 7715
E: jtp@seges.dk

Kyllingernes kropstemperatur blev målt i kloaken på dag 0 lige efter ankomsten samt 5 og 24 timer efter ankomsten. Temperaturen på dag 0 afhang af forældredyrenes alder. Kyllinger efter ældre forældredyr havde en kropstemperatur på 40,0° C, mens temperaturen var 39,2° C hos kyllinger efter unge forældredyr. Temperaturforskellen på 0,8 grader var statistisk signifikant.

Efter 5 timers ophold i stalden havde forældredyrenes alder ingen betydning for kyllingernes kropstemperatur. Der var dog en lidt højere kropstemperatur hos små kyllinger sammenlignet med store kyllinger. Forskellen var kun på 0,16 men dog statistisk signifikant.

Staldens opstartstemperatur havde som ventet betydning for kyllingernes kropstemperatur, idet kyllingerne i stalden med høj starttemperatur havde en kropstemperatur på 39,8° C, mens den var 39,1° C hos de kyllinger, der gik ved normal opstartstemperatur. Selv 24 timer efter indsættelsen var kropstemperaturen 0,33° C højere hos de kyllinger, der gik i stalden med den højeste opstartstemperatur.

Slagtekyllinger – betydningen af forældredyrsalder og opstartstemperatur for kyllingernes vækst

Det seneste boksforsøg med slagtekyllinger er nu ved at være gennemarbejdet, og rapporten offentliggøres snarest på nettet.

Det blev undersøgt om daggamle kyllingers vægt på dag 0 afhang af forældredyrenes alder og køn. Som forventet viste det sig, at kyllingerne efter forældredyr på 50 uger vejede 46,3 g eller 11 g mere end de kyllinger, der var efter unge forældredyr (30 uger), og vejede 35,6 g. Denne forskel var statistisk signifikant. Der var ingen forskel i vægten på dag 0 mellem hane- og hønekyllinger.

Måling af kropstemperatur i kloaken med øretermometer (jf. metode fra Aviagen).

Lovpligtigt kursus om hold af slagtekyllinger

Det næste kursus er planlagt til den 11. november 2015. Tilmeldingslisten er åben hos Jette Hallenberg på e-mail: jxc@seges.dk. Du er velkommen til at kontakte Jette Søholm Petersen for at få yderligere oplysninger på tlf. 2171 7715.

Business Check sparringsgrupper

Er du interesseret i at få en grundig gennemgang af dine resultater i Business Check slagtekyllinger sammen med 5–6 andre slagtekyllingeproducenter, og økonomikonsulent med solid erfaring med slagtekyllingeregnskaber? Så må du meget gerne kontakte Jette Søholm Petersen på tlf. 2171 7715, så finder vi en dato, hvor alle interesserede kan mødes i et fortroligt forum. Der er allerede 4 producenter, som har ønsket dette.

Hvis du er ægproducent, og ønsker at deltage i business check sparring, er du meget velkommen til at kontakte Niels Finn Johansen på tlf. 2171 7768.

Forsøgsstald ved Aarhus Universitet, Foulum

Temadag om hestebønner til økologisk fjerkræ og svin

Den 26. maj kl. 12.00–18.00 hos Øko-ægget Aps. v. Axel Månsson, Grarupvej 15, 7330 Brande

Program (foreløbigt)	
Kl. 12.00	Velkomst v/ Axel Månsson, Øko-ægget Aps.
Kl. 12.15	Besigtigelse af hestebønemark tilsået med sorten Divine v/ Axel Månsson og Inger Bertelsen, SEGES P/S
Kl. 12.45	Besøg i én af forsøgstaldene v/ Janne Beck og Axel Månsson, Øko-ægget Aps.
Kl. 13.15	Let frokost i mødelokalet
Kl. 13.30	Dyrkning af hestebønner, sorter, udbytter og sædskifte v/ Inger Bertelsen, SEGES P/S
Kl. 14.30	Næringsstofindhold og uønskede stoffer i hestebønner v/ Lars Egelund Olsen, SEGES P/S
Kl. 14.45	Fodringsforsøg med hestebønner til svin v/ Tove Serup, SEGES P/S
Kl. 15.15	Kaffe og kage – strække-ben-pause
Kl. 15.30	Forsøg med hestebønner til økohøner på AU-Foulum v/ Sanna Steinfeldt, AU-Foulum
Kl. 16.00	Praksisforsøg med hestebønner til økologiske høner v/ Janne Beck, Øko-ægget
Kl. 16.30	Optimering af foderblandinger med hestebønner til fjerkræ og svin, betydning for råvaresammensætning, næringsstofindhold og pris v/ v. Claus Løvingreen, DLG og Niels Finn Johansen, SEGES P/S
Kl. 17.00	Paneldiskussion og sandwich – Hvad skal der til for at øge dyrkning og forbrug af hestebønner i Danmark? – Kan vi reducere importen af proteinfodermidler?

Deltagelse er gratis, og alle er velkomne.

Tilmelding til Jette Hallenberg, tlf. 8740 6646 eller e-mail: jxc@seges.dk senest 21. maj 2015.

TEMA-dag om foder for æg- og foderproducenter

Torsdag den 24. september 2015 kl. 14.00–20.30 på Ulstrup Kro, Hovedgaden 11, 8860 Ulstrup.

Det danske foder til æglæggende høner bliver ofte udsat for kritik. Nogen mener, at den lovpligtige varmebehandling skader indholdsstofferne, at råvarevalget er for kort, at foderet er årsag til for mange snavsede æg, og at forholdene er meget bedre i andre lande. Med henblik på at efterprøve om fodring og foderfremstilling kan gøres bedre, har vi inviteret nogle udenlandske eksperter til at give deres bud på optimal fodersammensætning, foderfremstilling og fodringsstrategi.

En ekspert fra Frankrig vil bidrage med indlæg om foder og foderfremstilling, og hans hollandske kollegaer vil fortælle om avlsarbejdet hos Hendrix Genetics og om optimering af management. Fra Swedfarm bidrages med indlæg om situationen for ægproduktionen i Sverige.

Program (Detaljeret program annonceres i næste nr. af Fjerkrænyt)

- Foder og foderfremstilling
- Det nyeste avlsarbejde med æglæggere – mod 500 æg pr høne
- Management, avlsselskabets anbefalinger
- Ægproduktion i Sverige

Der serveres kaffe/te og kage ved ankomst, og aftensmad efter kurset.

Informationsmøde om "Projekt strandkrabber til foderformål"

Mandag, den 13. april 2015, kl. 10–15 på Hotel Hedegaarden i Vejle.

I 2014 har en arbejdsgruppe under DTU-Fødevareinstituttet arbejdet på at udvikle et direkte fiskeri efter strandkrabber. Krabberne skulle forarbejdes til mel og afprøves som tilskudsfoder til æglæggende høns i en biodynamisk/økologisk produktion. Økologiske æg er det økologiske landbrugsprodukt, der har haft størst fremgang i Danmark, og efterspørgslen synes at stige.

Men til ægproduktionen er der mangel på råvarer, der kan anvendes i økologisk produktion.

Projektet er nu afsluttet og det vurderes, at der er en række egenskaber ved mel fremstillet af strandkrabber, der har gavnlig effekt på ægproduktionen.

Hvis krabbemelet kan anvendes til dette formål eller andre fodermidler, kan det åbne for nye muligheder i dansk kystfiskeri, hvor ressourcen af krabber er meget stor.

På informationsmødet vil der blive fortalt om projektet, forløb, økonomi og resultater, herunder specielt fodringsforsøgene på Birkelund Æg I/S.

Tilmelding senest den 10. april 2015 til: Bo M. Jørgensen, DTU-Fødevareinstituttet. mail:bojo@food.dtu.dk

Kurset sponseres af TOPÆG, Hendrix Genetics og Sweedfarm.

Deltagelse er gratis, tilmelding til Jette Hallenberg tlf 8740 6646 senest den 21. september 2015.

